

**URBAN BREEDING SITE OF THE COMMON GOLDENEYE
BUCEPHALA CLANGULA IN MAZOVIA**

Summary

In 2017-2022 breeding goldeneyes (1-4 females with *pull.*) were recorded in Konstancin-Jeziorna every year. Birds were observed on the Jeziorka River on the section adjacent to the city park and wetland area, surrounded by the buildings. Despite the high human pressure, the urban population of the Common Goldeneye in this area is stable and shows that this species is capable of inhabiting urban areas.

Keywords: Common Goldeneye *Bucephala clangula*, breeding, urban population.

Received – October 2022, accepted – November 2022

Przemysław Żurawlew, Eugeniusz Markiewicz

**PRZYPADEK ŚMIERCI USZATKI *ASIO OTUS* ZAPŁĄTANEJ
W PLASTIKOWY SZNUREK W WIELKOPOLSCE**

W dniu 12 VI 2022 podczas prowadzenia obserwacji przyrodniczych w borze mieszanym świeżym w miejscowości Łęg (gmina Czermin, powiat pleszewski), na jednej z sosen zwyczajnych *Pinus sylvestris* stwierdzono martwą uszatkę *Asio otus*, zwisającą ze starego gniazda wrony siwej *Corvus cornix*. Gniazdo znajdowało się w koronie drzewa na wysokości około 12 m, w odległości 18 m od skraju lasu. Dokładne oględziny przez lornetkę pozwoliły stwierdzić, że było to wyrosnięte pisklę (częściowo w puchu) i zwisało głową w dół, miało zaplątane nogi w plastikowy sznurek znajdujący się w gnieździe (fot.). Nie zauważono u ptaka żadnych ubytków w upierzeniu, ani śladów drapieżnictwa, prawdopodobnie przyczyną jego niedawnej śmierci było zaplątanie w sznurek i śmierć głodowa.

Las gdzie znaleziono gniazdo liczył 4,45 ha, przylegał z jednej strony do koryta rzeki Proсны, z dwóch stron sąsiadowały pola uprawne, a z kolejnej zabudowania wiejskie. W borze zdecydowanie dominowała sosna zwyczajna z domieszką brzozy brodawkowatej *Betula pendula*, natomiast w podszycie były obecne: bez czarny *Sambucus nigra*, czeremcha późna *Prunus serotina*, dąb szypułkowy *Quercus robur*, jarzab pospolity *Sorbus aucuparia*, kruszyna pospolita *Rhamnus frangula* i robinia akacjowa *Robinia pseudoacacia* (bdl.lasy.gov.pl).

Uszatka należy do nielicznych ptaków lęgowych na obszarze Wielkopolski, jej gniazdowanie stwierdzono w gniazdach wron siwych, srok *Pica pica*, gawronów *Corvus frugilegus* i myszołowów *Buteo buteo* (Bednorz *et al.* 2000). W powiecie

plszewskim w latach 1981-2021 zanotowano jej występowanie w 31 polach (15,1%) o powierzchni 4 km² (Żurawlew *et al.* 2021).

W Polsce głównymi przyczynami śmierci i osłabienia sów i ptaków szponiastych są kolizje, prześladowania, drapieżnictwo, upadki z gniazd i zatrucia (Anderwald 2009, Żurawlew 2013). Negatywny wpływ plastików dobrze udokumentowano w stosunku do ptaków morskich, gdzie głównymi zagrożeniami są różnego rodzaju opakowania, linki syntetyczne i sieci rybackie, a także zjadanie przez ptaki fragmentów tych tworzyw sztucznych. Po zaplątaniu w sznurki, żyłki czy taśmy foliowe dochodzi u ptaków do okaleczeń, niezdolności do lotu, a często również do śmierci (Typiak 2017). Na terenie Polski przypadki śmierci i okaleczeń u ptaków lądowych, których przyczyną było zaplątanie w plastikowe sznurki przynieszone do gniazd, podawano już wcześniej, najczęściej dotyczyło to bociana białego *Ciconia ciconia*, a niekiedy również jerzyka *Apus apus*, bociana czarnego *Ciconia nigra*, kani rudej *Milvus milvus*, srokosza *Lanius excubitor*, kruka *Corvus corax*, zięby *Fringilla coelebs* i makolągwy *Linaria cannabina* (Ptaszyk 1994, Kasprzykowski i Goławski 1997, Kwieciński *et al.* 2006, Antczak *et al.* 2010, Chmielewski 2021).

Fot. Martwe pisklę uszatki *Asio otus*, zaplątane w plastikowy sznurek, Łęg, 12 VI 2022 (fot. Eugeniusz Markiewicz)

Photo. Dead chick of the Long-eared Owl *Asio otus* entangled in plastic string, Łęg, 12 June 2022 (Photo Eugeniusz Markiewicz)

Literatura

- Anderwald D. 2009. Przyczyny śmierci ptaków szponiastych i sów na podstawie analizy danych „Kartoteki ptaków martwych i osłabionych” Komitetu Ochrony Orłów. *Studia i Materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej* 3, 22: 125-151.
- Antczak, M., Hromada, M., Czechowski, P., Tabor, J., Zabłocki, P., Grzybek, J., Tryjanowski P. 2010. A new material for old solutions – the case of plastic string used in Great Grey Shrike nests. *Acta Ethologica* 13, 2: 87-91.
- Bank Danych o Lasach – Lasy Państwowe bdl.lasy.gov.pl (dostęp 14 X 2022).
- Bednorz J., Kupczyk M., Kuźniak S., Winiecki A. 2000. Ptaki Wielkopolski. Monografia faunistyczna. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań.
- Chmielewski S. 2021. Plastic string causing the death of the Common Swift *Apus apus*. *Kulon* 26: 59-63.
- Kasprzykowski Z., Goławski A. 1997. Plastikowe sznurki zagrażają także oknówkom (*Delichon urbica*). *Orlik* 22: 11.
- Kwieciński Z., Kwieciński H., Botko P., Wysocki A., Jerzak L., Tryjanowski P. 2006. Plastic strings as the cause of leg bone degeneration in the White Stork (*Ciconia ciconia*). W: Tryjanowski P., Sparks T. H., L. Jerzak L. (eds.). White Stork study in Poland: biology, ecology and conservation. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań.
- Ptaszyk J. 1994. Binfäden aus Polypropylen als Ursache des Todes junger Weißstörche (*Ciconia ciconia*) und anderer Tiere. *Prace Zakładu Biologii i Ekologii Ptaków UAM* 3: 177-181.
- Typiak J. 2017. Zagrożenia jakie stwarzają plastiki i mikroplastiki dla ptaków morskich. [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/http://pke.gdansk.pl/wp-content/uploads/2017/03/W6-Zagro%C5%BCenia-jakie-stwarzaj%C4%85-plastiki-i-mikroplastiki-dla-ptak%C3%B3w-morskich-wyk%C5%82ad.pdf](http://pke.gdansk.pl/wp-content/uploads/2017/03/W6-Zagro%C5%BCenia-jakie-stwarzaj%C4%85-plastiki-i-mikroplastiki-dla-ptak%C3%B3w-morskich-wyk%C5%82ad.pdf) (dostęp 14 X 2022).
- Żurawlew P. 2013. Występowanie płomykówki *Tyto alba* w Wielkopolsce. *Ptaki Wielkopolski* 2: 54-71.
- Żurawlew P., Markiewicz E., Orzechowski R. 2021. Ptaki powiatu pleszewskiego. Starostowo Powiatowe w Pleszewie, Pleszew.

Adresy autorów:

Przemysław Żurawlew, Projekt Orthoptera Polski, Żbiki 45, 63-304 Czermin, e-mail: grusleon@gmail.com

Eugeniusz Markiewicz, Piła 18, 63-313 Chocz, e-mail: emar52@op.pl

**THE DEATH OF THE LONG-EARED OWL *ASIO OTUS* ENTANGLED
IN PLASTIC STRING IN WIELKOPOLSKA**

Summary

On 12 June 2022, a dead Long-eared Owl *Asio otus* hanging from the old nest of the Hooded Crow *Corvus cornix* on a pine *Pinus sylvestris* was found in a mixed fresh forest in Łęg (Czermin municipality, Pleszew county). The nest was in the crown of a tree at a height of about 12 m, and at 18 m from the edge of the forest. When observed with binoculars it appeared that it was a fully-grown chick (with some down) hanging head down with its legs entangled in a plastic string from the nest (Photo). No plumage losses or traces of predation were noticed, so probably the chick died due to entanglement in strings and starvation death.

Keywords: *Asio otus*, plastic string, mortality, Wielkopolska.

Received – October 2022, accepted – November 2022